

[3 Hours]

[Total Marks : 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are compulsory.
  2. All questions carry equal marks.
  3. Figures to the right indicate marks to sub-questions.

1. Answer any TWO of the following :

- a) Define Lifespan development. Explain its scope. (10)
- b) Discuss how the cognitive perspective explains lifespan development. (10)
- c) Compare longitudinal, cross sectional and sequential studies. (10)

2. Answer any TWO of the following :

- a) Explain how genetics and environment jointly influence physical traits, intelligence and personality. (10)
- b) Describe in detail the stages of labor. (10)
- c) Describe the learning capabilities of the newborn. (10)

3. Answer any TWO of the following :

- a) What are reflexes? Discuss its types and functions in infancy. (10)
- b) Summarize the role of nutrition in the motor development of infancy. (10)
- c) Discuss the development of visual perception during infancy. (10)

4. Answer any TWO of the following :

- a) Summarize the fundamental features of Piaget's theory of cognitive development. (10)
- b) Explain how individual differences in intelligence can be measured in infants. (10)
- c) Write a detailed note on infant directed and gender related speech. (10)

5. Answer any TWO of the following :

- a) Explain the four key issues in lifespan development. (10)
- b) Write a detailed note on cesarean delivery. (10)
- c) Outline the motor skills development during infancy. (10)
- d) Discuss the various approaches to language development in infancy. (10)

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३) उजवीकडील अंक उपप्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) जीवनकक्षा विकासाची व्याख्या द्या. त्याची व्याप्ती स्पष्ट करा. (१०)
ब) बोधनात्मक दृष्टिकोनाने जीवनकक्षा विकासाचे स्पष्टीकरण कसे दिले आहे, याची चर्चा करा. (१०)
क) रेषीय, छेवक व अनुक्रमिक अभ्यासाची तुलना करा. (१०)

२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) शारीरिक गुणतत्त्वे, बुद्धिमत्ता व व्यक्तिमत्त्वार अनुवंश व परिवेशाचा एकत्रित प्रभाव कसा पडतो हे स्पष्ट करा. (१०)
ब) अर्भक जन्माच्या टप्प्यांचे सविस्तर वर्णन करा. (१०)
क) नवजात अर्भकाच्या अध्ययन क्षमतांविषयी वर्णन करा. (१०)

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) प्रतिक्षिप्तक्रिया म्हणजे काय? अर्भकावस्थेतील त्याचे प्रकार व कार्ये याची चर्चा करा. (१०)
ब) अर्भकावस्थेतील कारक विकासात पोषणाची भूमिका यावर थोडक्यात माहिती द्या. (१०)
क) अर्भकावस्थेतील दृष्टिसंवेदन विकासाची चर्चा करा. (१०)

४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) पिंयाजेच्या बोधनात्मक विकासाच्या सिध्दांताचे प्रमुख वैशिष्ट्ये थोडक्यात लिहा. (१०)
ब) अर्भकांमधील बुद्धिमत्तेतील व्यक्तिभेदाचे मापन कसे केले जाते ते स्पष्ट करा. (१०)
क) अर्भक निर्देशित भाष्य व लिंग अनुलक्षित भाष्य यावर सविस्तर टीप लिहा. (१०)

५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) जीवनकक्षा विकासाच्या चार प्रमुख बाबी स्पष्ट करा. (१०)
ब) सिझेरियन प्रसूतीविषयी सविस्तर टीप लिहा. (१०)
क) अर्भकावस्थेतील कारक कौशल्यांच्या विकासाविषयी माहिती द्या. (१०)
ड) अर्भकावस्थेतील भाषा विकासाच्या संदर्भातील विविध दृष्टिकोनांची चर्चा करा. (१०)